

Mette Frederiksens tale ved Ungdomspanelet's overrækkelse af anbefalinger

Taler

Mette Frederiksen
Statsminister

Dato

12. maj 2021

Sted

Krogerup Højskole

Omstændigheder

Talen blev holdt i forbindelse med overrækkelsen af 15 anbefalinger til, hvordan man kan rette op på den mistrivsel, som coronakrisen har skabt hos ungdommen.

De 15 anbefalinger er udarbejdet af et ungdomspanel med medlemmer fra bl.a. Dansk Ungdoms Fællesråd samt Krogerup Højskoles forstander Rasmus Meyer.

Først og fremmest tak for det fremragende stykke arbejde og for nogle virkelig gode anbefalinger. Maj måned. Bøgetræer. Højskole. Er rammen i dag – og I, som fylder den ud – ikke det klassiske og evige billede på ungdom, på håb, på fremtid? Sådan ser det ud herfra. Og dog. Jeres ungdom er ikke alles ungdom. Men en særlig ungdom. I er den generation, der var unge under corona. Som mistede noget. Men måske også fandt noget. Som gav noget. Meget. Men måske også fik noget. Som i sandhed oplevede det forsømte forår. Men se, hvilket forår vi står midt i nu! Vi er på vej ud på den anden side af pandemien. Hverdagen er snart tilbage. Alt det, vi alle sammen savner. Jeg vil gerne sige tak til jer, hele Ungdomspanelet, til dig, Rasmus, fordi jeg må være med i dag på Krogerup Højskole. Der bliver sagt og skrevet meget om ungdommen. Der er flere versioner af jeres historie. Jeg tror, at de alle rummer et gran af sandhed. Men jeg vil også i dag udfordre de gængse fortællinger. Den norske sundhedsminister har været citeret meget under coronakrisen. Han har sagt det smukt og rigtigt: "Næste sommer findes ikke, når du er ung." Og det er sandt, at I under pandemien mistede noget, I aldrig får igen. Men det er lige så sandt, at I tog et ansvar på jer. På trods af, at de fleste af jer ikke frygtede selv at blive syge. Jeres afsavn var ikke for jer selv. Men for andre. For fællesskabet. For jeres bedsteforældre. For samfundet. Herhjemme. Og globalt. Hvornår så vi før en generation, der ofrede sig for andre generationer? Hvornår så vi sidst så dyb og hjertevarm solidaritet? Jeg kan ikke huske det. I, der har livet foran jer. Har passet på dem, som har flest år bag sig. Derfor er følelsen hos mig, når jeg står over for

jer – og alle de børn og unge, der står bag ved jer – ikke, at det er synd for jer. Men at jeg er stolt af jer. Der er også fortællingen om de sårbare unge. Hver femte 13-15 årig har angstsymptomer. Hver fjerde har depressive symptomer. Hver fjerde unge føler sig ensom. Det er nogle af jer. Det er nogle, vi kender. Jeg har sagt flere gange – og jeg står ved det – at psykisk sårbarhed er et af vores største samfundsproblemer. For når konkurrencen og kravene fra sociale medier bliver for store. Hvis presset bliver for tungt. Så er det ikke den unge, men samfundet, som skal have en diagnose. Det vil jeg holde fast i. Det er ikke den enkeltes problem – det er vores fælles problem. Vi skal tage det alvorligt. Men på en måde, der ikke gør en hel generation af børn og unge til ofre eller klienter. Udviklingen står paradoksalt nok i modsætning til det, Danmark er kendt for. Det vores land er bygget på. Tillid. Dannelse. Myndiggørelse. Amerikanere og kinesere har besøgt danske skovbørnehaver og er dybt forundrede over at se børnene lave bål. Og kravle op i toppen af et træ. Danske børn har lært at være selvstændige. Fordi vi voksne har tillid til vores børn. Måske handler tidens store sårbarhed hos børn og unge ikke kun om præstation og konkurrence. Måske mangler børn i dag de voksnes tillid. Mindre voksenstyret tid. Klare mere selv. At man selv cykler til skole, også når man er lille. En accept af, at livet også er knubs og hudafskrabninger på knæet. Og det går nok endda. Og måske skal vi også tage den videre til jer unge. Jeg vil gerne i dag tage et opgør med ungdommen som primært presset.

Lad os sammen søge en ny position, hvor vi og I ranker ryggen. Hvor vi kan sætte ambitionen højt. Og bruge den ambition – ikke til at presse os ned – men til at skubbe os frem.

Vi løser kun problemer ved at have handlekraft. Hver især. Og i fællesskab.

* * *

Tiden under pandemien bliver sommetider sammenlignet med besættelsen under Anden Verdenskrig. Lige nu – i maj 2021 – er vi ikke befriet fra en krig. Vi har ikke kæmpet mod ondskab. Men mod en sygdom. Det er noget helt andet. Hvis vi synes, der er svære beslutninger at tage de seneste fjorten måneder. Så er det intet mod de valg, der skulle træffes dengang. De moralske spørgsmål, som hvert menneske måtte besvare. Alligevel kan der være inspiration at hente fra tiden efter befrielsen og besættelsen. Særligt her på Krogerup. Efter Anden Verdenskrig var der en almindelig accept af, at modstandskampen havde været

båret og drevet af de unge. De unge havde risikeret deres liv. En del faldt i kamp. Jeg ved godt, at der var frihedskæmpere, som blev skuffede i efterkrigstiden. De havde håbet på større forandringer. Måske på revolution. Men det er et faktum, at ungdommen for første gang blev taget alvorligt. Ungdommens sociale vilkår. Boligforholdene. Ungdomspolitik. Endda en ungdomskommission – fortløber til panelet – ledet af Hal Koch, som var forstander lige her på Krogerup. Maj 1945 var ungdom, frihed og håb. Ungdommen som begreb blev født. Det er i sig selv en stor kraft i vores demokrati. Det mærker vi også nu. Kampen mod sexisme. Kulturen skal forandres. Klimakampen. I har presset på. Krævet handling. Banet vejen for den nok mest ambitiøse grønne omstilling i verden. Et klimamål på 70 procents reduktion i 2030. Vi er godt i gang. Men efter at have tilbragt en time med eleverne på Krogerup kan jeg konstatere, at vi ikke er langt nok. Det er jeg enig i. Det er vigtigt, at vi sætter fælles dagsordener. Som viser, at vi kan samles om en bedre verden. Men – der er desværre også en tendens i vores nutid, som trækker i den modsatte retning. Som ikke samler, men splitter. En tendens til, at vi tilbringer mere tid med folk, der ligner os selv. Og lukker af for de synspunkter, der er fremmede for os selv. Det bekymrer mig ærlig talt. Man skal være stolt af hvem, man er – ikke finde sig i forskelsbehandling og diskrimination. Aldrig nogensinde. Men er identitet virkelig det vigtigste? Vores egen identitet? Jeg ser en fare for, at sammenholdet træder i baggrunden. At vi glemmer alt det, vi er fælles om eller vil være fælles om – uanset etnicitet eller seksualitet. At den enkeltes kamp blokkerer for den nødvendige, fælles kamp.

Vi har behov for det modsatte. Et demokratisk rum med mennesker, der netop ikke er som os selv og ikke er i samme livssituation. Vi har behov for en fælles samtale om afgørende spørgsmål. Ikke splittelse. Og kampråb. Men samtale. Ungdommen var det første vigtige begreb, som fik næring her på Krogerup. Det andet er kulturen. Nogle af de samtaler, man havde her på Krogerup tilbage i 1960, affødte, at vi fik et egentligt kulturministerium. Det er svært at stå her på Krogerup uden at citere Koch. Så det vil jeg gøre ... Bodil Koch. Bodil Koch, som senere blev kulturminister, sagde engang: "Det havde været umuligt at overleve i politik uden kunstnernes stadige revselse og opmuntring." Og Bodil fortsætter: "For også politik er jo kunst, livskunst: det at skabe både materiel og åndelig velfærd for mennesket i teknikkens tidsalder." Citatet er næsten 60 år gammelt. Men er det ikke den udfordring, vi også står med nu? Både materiel og åndelig velfærd i teknikkens tidsalder. Et land er ikke kun bygget af sten, men især af ånd, tanke og refleksion.

Det synes jeg, I har fået ind i jeres arbejde. Med refleksionen følger også en ret til ikke at have svar på alting. Til at miste fodfæstet. Til at finde det igen. Til at stoppe op. Være til stede. Forundres.

* * *

Til sidst en pointe, som ikke er rettet alene mod jer de unge. Men er henvendt til os alle sammen. Under pandemien har vi både vist, hvor meget vi kan hver især. Og værdien, nødvendigheden og styrken af fællesskabet. Det handler også om, at vi ikke skal lovgive om alt. Jeg glæder mig til den dag, hvor jeg ikke skal forholde mig til, hvordan man fejrer juleaften, hvordan vi hilser på hinanden, og hvor mange vi må samles. Jeg kan næsten ikke vente på, at politik kommer væk fra hverdagen. Og tilbage dér hvor politik hører til. I har lavet et rigtig godt stykke arbejde. Jeg er enig i det, der blev sagt indledningsvist. Nogle børn og unge vil have behov for en særlig indsats. Men vigtigst af alt har børn og unge været en af de vigtigste forudsætninger for, at vi som land har klaret os godt igennem den sværeste krise siden Anden Verdenskrig. I kan ranke ryggen.

Kilde

Statsministeriet

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

Relateret

12. maj 2021

12. maj 2021

12. maj 2021

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-tale-ved-ungdomspanelets-overraekkelse-af-anbefalinger>